

1220-1303- Ordo Fratrum Praedicatorum - Introductio Lectori [Reichert, B]

Acta capitulorum generalium ordinis
praedicatorum Vol. I. Ab anno MCCXX
usque ad annum MCCCIII

Introductio

Lectori

Iam anno Domini 1245., qui fuit vigesimus quintus post primum capitulum generale sub b. Dominico, ordinis praedicatorum institutore, celebratum, fratres diffinitores sub Ioanne Teutonico praeside Coloniae Agrippinae congregati actis laudati capituli inseruerunt legem: “quod in quolibet conventu sit unus quaternus, in quo scribantur singulis annis acta capituli generalis et provincialis ...”;¹ Quam legem deinde capitulum generale Treveris celebratum anno 1266. retractavit his verbis: “In quolibet conventu habeatur unus liber, in quo acta capitulorum generalium et provincialium integre conscribantur”². Nec desunt alia subsequentium capitulorum tam generalium quam provincialium acta, quae eandem rem serio mandaverint. Confer inter alia capitulum provinciale Provinciae apud DOUAIS³, generalium vero admonitiones apud FONTANA – LOCICERO⁴.

Neminem sane latere potest, acta capitulorum generalium esse fontem praecipuum legislationis familiae nostrae Dominicanae.

Nil igitur mirum, quod patres utriusque ultimi generalis capituli statuerunt, ut tota series nostrorum actorum publici iuris fieret. Lugduni enim anno 1891: “Committimus, inquit, Rmo. Ordinis Magistro, ut Capitulorum nostrorum Generalium collectionem, quantum fieri poterit integram et completam, cui non mediocrem iam a pluribus annis operam impendit hodiernus Rector totius Universitatis Catholicae Friburgi in Helvetia, A.R.P. Fr. Ioachim Berthier, Ordinis nostri, quanto citius absolvi publicique iuris fieri procuret”. Rursus Abulae anno 1895: “Item petitioni ultimi Capituli Generalis Lugdunensis inhaerentes committimus Rmo. P. Magistro Generali, ut typis edatur Collectio Actorum Capitulorum Generalium; quae omnia acta integro textu promantur”.

Sed A.R.P. fr. Ioachim Berthier multiplici studiorum genere perutiliter occupatus opus illud hucusque perficere non valuit; nec etiam A.R.P. fr. Vincentius Ligiez, ordinis nostri optime meritis archivistam, propter ingravescentem aetatem et aerumnas plurimas novo huiusmodi labori humeros subiicere potest. Unde Rmus. P. Magister generalis, ea qua pater in filium pollet auctoritate, me operi tamdiu desiderato manum admovere, iterque Burdegalam instituere iussit ad codicem Burdegalensem cum ceteris conferendum.

Rationem porro et normam, quam in opere edendo sequeretur idem Rmus. collatis consiliis cum AA. RR. PP. MM. fr. Vinc. Ligiez, fr. Hen. Denifle et fr. I.

Berthier hanc mihi praefixit, ut magistrorum generalium litterae encyclicae, datae in capitulis generalibus actisque annexae, separarentur et uno volumine colligerentur, non solum ea ratione motus, ne istis litteris continuatio textus actorum intercideretur, sed etiam ut studiosi nostri iuvenes istis litteris utpote plerumque de rebus spiritualibus et observantia disciplinae regulari tractantibus commodius possent uti. Bullae autem aliaque diplomata summorum pontificum, ne actum ageretur, censebantur omnino praetermittenda, loco tantum, ubi iam typis mandata inveniri possint, indicato. Notae denique paucae ad textum intelligendum necessariae addendae quidem erant, aliae vero praeter varias diversorum codicum lectiones rarissime, ne actorum commentarius potius, quam textus edi videretur.

Textum editionis deprompsi e codice Burdegalensi, qui omnium videtur antiquissimus. Sed et primam actorum collectionem ope fr. Bernardi Guidonis factam continet et nonnullorum codicum, de quibus postea disseram, archetypus apparet.

De fratre Bernardo non est cur hic fusiore stylo tractem, cum hoc ad prolegomena pertineat. Interim adeas praeclarum opus D.D. LEOPOLDI DELISLE de vita et scriptis Bernardi editum⁵.

Cum codice autem Burdegalensi, quanta diligentia fieri potuit, contuli Tolosanum et Florentinum. Lectiones varias typis minoribus suis locis fideliter annotavi, ita ut e textu et lectionibus variis laudatorum trium codicum in notis adiectis textus uniuscuiusque codicis posset restitui. Alios vero codices mihi notoset editionem D.D. MARTÈNE⁶ raro vel numquam contuli, cum alium textum quam codicis

BurdegalensisTolosani non praebeant, eumque in pluribus truncum et mendosum, neque saepius nisi scribarum ineptiis dissentiant.

Celebratis singulis capitulis, curae fratribus congregatis erat, ut cuique provinciae acta capitulorum transmitterentur. Tradebantur autem acta scripta in schedis seu rotulis, quas schedas, ut iam dixi, ordinis magister et capitula generalia in libello quodam ad hoc destinato transcribi volebant. Nec mirum huiusmodi schedas e saeculo decimo tertio nullas me conscio superesse; collectis enim actis in codice schedae putabantur inutiles et, ut opinari licet, reiciebantur. Susplicari autem aliquis potest plura saltem exemplaria actorum in unum collectorum, eaque ab invicem independentia inveniri. Sed res aliter se habet. Nam ad finem usque saeculi XIII. tot admonitiones capitulorum de transcribendis colligendisque actis in librum quemdam vix usquam executioni mandatae esse videntur. Idque facile coniiicitur ex hoc quod excepto codice Florentino, ceteri omnes sunt apographa collectionis Bernardianae.

Bernardus ipse pro sua collectione undequaque schedas colligere satagit rotulosque antiquiores conventus Figiacensis transcripsit⁷. Unde et huic et Florentino codici prae ceteris fides mihi videbatur esse tribuenda.

Codex ipsius Bernardi hodie asservatur in bibliotheca publica Burdegalensi. Signum iam habet n°. 780; est membranaceus, folii magni, saeculi XIV. ineuntis.

Codex alius asservatur in bibliotheca urbis Tolosanae, signatus n°. 55 (489), item membranaceus, folii magni, saeculi XIV. ineuntis. Quos codices accuratius descripsit cl. LEOPOLDUS DELISLE⁸.

Qui laudati codices, quamvis Bernardo auctore sint descripti cum eiusdem notis atque emendationibus in margine appositis, tamen non sunt paris valoris. Burdegalensis omnino praecedit Tolosanum; transcribendo enim codicem Burdegalensem totus in eo erat scriba, ut luculentius quam rectius opus suum conficeret, sane non pauca omittendo. Conferas lectiones varias.

Tertius codex, qui olim tabularii fratrum conventus

s. Mariae Novellae Florentiae fuerat, hodie asservatur Romae in archivio generali ordinis. Membranaceus est, folii minoris, saeculi partim XIII., partim XIV.; constat foliis 352; signatus A 1; continet acta capitulorum generalium ab a. 1236 ad a. 1344, et acta provincialium capitulorum provinciae Romanae ab a.

1243 ad a. 1344. Variorum capitulorum acta a diversis scribis in isto codice sunt confecta. Quem plurimi facio; cum enim ceteri codices ut Bononiensis, Cracoviensis, Francofurtensis, Ruthenensis sint apographa codicis Burdegalensis indirecte, directe vero plus minusve remote Tolosani, codex tertius, quem Florentinum nominare lubet, nulla in re dependet a codicibus familiae Bernardianae, unde ad stabiliendum verum et genuinum actorum textum quam plurimum confert. Quo in codice inter alia omnino singularia suis locis annotanda confirmationes et approbationes nonnisi prioribus verbis indicantur; suffragia tum pro vivis tum pro mortuis praescripta, necnon "paenitentiae" inflictae plerumque omittuntur; etc.

Descriptis codicibus infra publici iuris faciendis placet ceteros eandem partem actorum amplectentes breviter enumerare⁹: Membranacei sunt omnes eodemque saeculo scil. XIV. scripti.

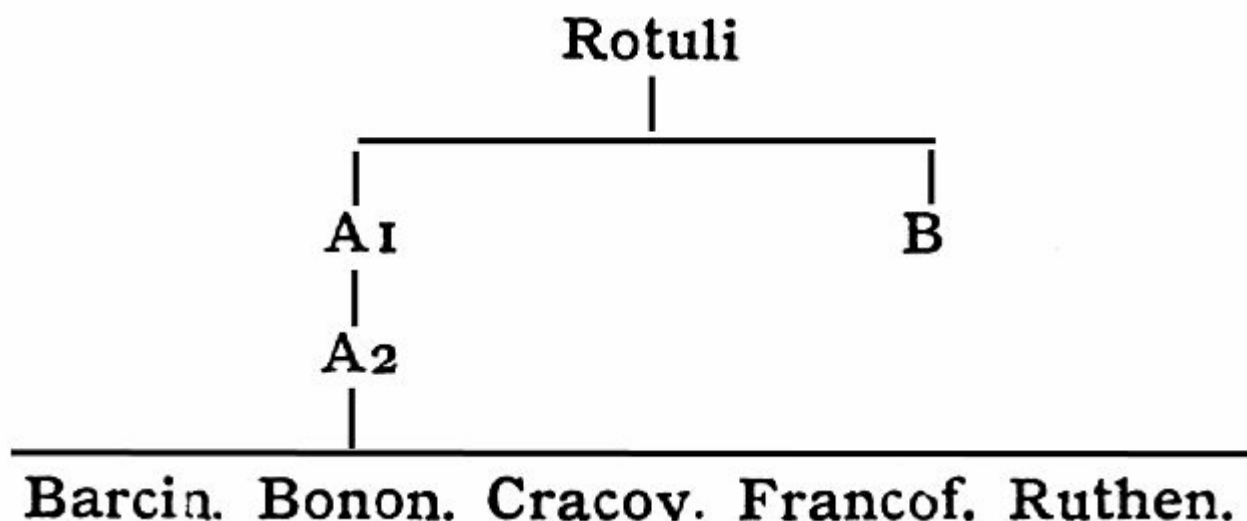
1 Barcinonensis, qui asservatur in bibliotheca universitatis Barcinonensis, signatus I. III. 16. continens acta generalium et provincialium capitulorum ad annum 1348.

2 Bononiensis, qui asservatur in bibliotheca universitatis Bononiensis, signatus n°. 1535, continens acta capitulorum generalium ad annum 1365.

3 Cracoviensis, qui asservatur Romae in tabulario generali ordinis, signatus A2, continens acta capitulorum generalium ad annum 1308.

4 Francofurtensis, qui asservatur in bibliotheca urbis Francofurtanae, signatus n°. 1514, continens acta capitulorum generalium ad annum 1340.

5 Ruthenensis, qui asservatur Romae in tabulario generali ordinis, signatus A3, continens acta capitulorum generalium ad annum 1314. Quorum codicum inter se et cum rotulis connexio isto schemate explicatur:

Mea quidem in actis capitulorum edendis haec fuit ratio, ut textum codicis Burdegalensis fidelissime ad literam redderem, nisi alterius codicis lectio certo melior videbatur; tunc enim lectionem codicis Burdegalensis in notis inter lectiones varias ponendam iudicavi.

Una vero cum textu et interpunctionem laudati codicis Burdegalensis exhibui. Vix enim dubitare licet, quin Bernardus Guidonis summa cum diligentia textum sui codicis interpunxerit, ut nimirum sententiarum inter se coniunctio legentibus clarius pateret. Animadvertendum enim est iam tunc temporis praeceptum fuisse, ut quater in anno acta capitulorum generalium fratribus in capitulo sive in mensa adunatis legerentur. Interpunctio vero ipsa partim est grammaticalis partim musica. Qua interpunctione, ut ita dicam, mixta, nostri tunc temporis utebantur, transcribendo libros, qui aliquando quasi cantando legerentur fratribus in refectorio adunatis. Signum “;” ergo modulationem quandam vocis indicat. Qua de re in prolegomenis sermo redibit.

Orthographiam pariter, qualem in diversis codicibus inveni, fideliter exhibui, adhibendo nihilominus literas maiores pro nominibus propriis ac ponendo literam v pro u consonante; mutationes alias nisi forte mendum aliquod fuit manifestissimum, expresse suo loco annotavi.

Ne suspiceris proinde errorem typographi vel editoris, dum legis v. gr. modo martiris, modo martyris, nunc penthecostes, nunc pentecostes, ydoneus pro idoneus, et plura alia.

Si quaeras, cur actis capituli generalis anni 1303.

Bisuntii celebrati primum actorum volumen absolverim, ratio est, quia illo anno provinciarum Provinciae, Teutoniae, Poloniae divisio perficitur, postquam provincia Regni Siciliae a Romana, et Arragoniae ab Hispana iam antea est seiuncta. Quae provinciarum divisio, cum totum organismum ordinis administrandi permutaverit, hoc anno ε'ποχη` quaedam, quam vocant, statuenda videbatur.

Restat, ut gratias referam iis omnibus qui me in opere edendo quomodolibet adiuverunt. Quos inter primo loco nominatos velim viros clarissimos D.D. Céleste, bibliothecae publicae Burdegalensis moderatorem, et D.D. Massip, directorem bibliothecae urbis Tolosanae. Prioribus quoque ceterisque fratribus conventuum nostrorum Burdegalensis et Tolosani, qui diu hospitantem me apud ipsos tam suaviter tractabant, pro fraternis, quibus me prosecuti sunt, officiis gratias referre dignas vellem quidem, at non valeo. Item Reverendo Adm. P.M. fr. Vincentio Ligiez, qui apographon codicis Florentini, ab ipso paratum meo usui reliquit; sodalibus dilectis RR. PP. fr. Mauro M. Kaiser et fr. Thomae Wehofer, qui et ipsi strenuos se mihi praeberunt adiutores; R.P. fr. Ceslao Paban Tolosano, qui mecum singulari patientia codicem Burdegalensem cum codice Tolosano contulit; A.R.P. fr. I. Berthier, qui fructus laborum suorum liberalissime mihi concessit: equidem et his omnibus gratias habeo et habebō quam maximas.

Dabam Romae, die festo s. Agnetis de Monte Politiano 1898.

Fr. Benedictus Maria Reichert

Ord. Praed.

[Annotationes]

1 Pag. 32 l. 24 sqq.

2 Pag. 135 l. 1 sqq.

3 DOUAIS Acta pag. 15 n. 26.

4 Pag. 19 sqq.

5 Notice sur les manuscrits de Bernard Gui par M. LÉOPOLD DELISLE, Paris 1879.

6 Thesaurus Novus Anecdotorum tom. IV. Lutetiae Parisiorum 1717, pag. 16691964.

7 Cf. infra p. 71 ad lin. 33.

8 DELISLE l.c. pag. 347 n. 197; pag. 345 sqq. n. 196.

9 DENIFLE Archiv II, pag. 168 sqq.

Titulus completus

Librorum pluries citatorum

Analecta Sacri Ordinis Fratrum Praedicatorum seu Vetera Ordinis Monumenta Recentioraque Acta, Reverendissimi Patris Fr. Andreae Frühwirth, eiusdem Ordinis Magistri Generalis, iussu edita. Romae, 1893-1898.

BalmeLelaidier, Cartulaire ou Histoire Diplomatique de Saint Dominique. Paris, I. 1893, II. 1897.

Berthier, B. Iordanis de Saxonia, alterius Praedicatorum Magistri, Opera ad res ordinis Praedicatorum spectantia, quae exstant, collecta ac denuo edita. Friburgi Helvetiorum, 1891.

Bullarium Ord. FF. Praedicatorum opera Fr. Thomae Ripoll editum. I. II. Romae, 1730.

DenifleChatelain, Chartularium Universitatis Parisiensis. I. Paris, 1889.

DenifleEhrle Archiv für Litteratur und Kirchengeschichte des Mittelalters. Berlin, 1885 sqq.

Douais, Acta capitulorum provincialium Ordinis Fratrum Praedicatorum. Première Province de Provence, Province Romaine, Province d'Espagne. Toulouse, 1894.

Eubel, Hierarchia Catholica Medii Aevi sive Summorum Pontificum, S.R.E. Cardinalium, Ecclesiarum Antistitum Series an anno 1198 usque ad annum 1431 perducta. Monasterii, 1898.

Finke, Ungedruckte Dominikanerbriefe des 13 Jahrhunderts. Paderborn, 1891.

Fontana – LoCicero, Constitutiones, Declarationes et Ordinationes Capitulorum Generalium S.O.P. ab anno 1220 usque ad 1650 emanatae et ab Adm. Rev.

P.M. Fr. Vincentio Fontana exscriptae, digestae atque anno 1655 evulgatae et usque ad annum 1862 continuatae. Opus ab Adm. R.P.M. Cajetano LoCicero editum. I. Romae, 1862.

Humbertus de Romanis, Opera de vita regulari edita curante Fr. Ioachim Ioseph Berthier. Romae, I. 1888, II. 1889.

Potthast, Regesta Pontificum Romanorum Vol. II. Berolini, 1875.

Scriptores Ordinis Fratrum Praedicatorum recensiti a PP. Iac. Quetif et Iac. Echard. I. Lutetiae Parisiorum, 1719.

Acta capitulorum generalium ordinis Praedicatorum

Ab anno domini · m^o · cc^o · xx^o · usque ad annum eiusdem domini benedicti · m^o · cc^o · xl^o · de actis capitulorum generalium pauca que potui reperire inferius annotavi.

Ab anno vero domini · m^o · cc^o · xl^o · usque ad annum domini · m^o · ccc^o · v^o · quo hec scripsi. habentur inferius complecius recollecta. quibusdam tamen exceptis. pro quibus suo tempore si occurreret recolligendis et complendis. spacia vacua locis suis inferius dimittantur.

Anno domini · m^o · cc^o · xx^o · primum capitulum generale huius ordinis per beatum Dominicum institutorem ipsius ordinis fuit Bononie celebratum¹.

Cui capitulo interfuit digne deo memorie frater Iordanis. postmodum successor sancti Dominici missus de Parisius cum tribus aliis fratribus. Quia magister Dominicus mandaverat per suas litteras quatuor fratres de domo Parisiensi. ad Bononiense capitulum sibi mitti. sicut scribit ipse frater Iordanis in libello suo de principio ordinis².

In illo capitulo de communi fratrum consensu. statutum est. generale capitulum uno anno Bononie. altero vero Parisius celebrari. Ita tamen. ut proxime futuro anno apud Bononiam ageretur. et hoc propter sollempnitatem magnam tunc numerosi conventus.

Tunc etiam ordinatum est. ne possessiones vel redditus de cetero tenerent fratres nostri. sed et hiis renunciarent; quos habuerant in partibus Tholosanis. Unde per constitutionem perpetuam abdicatis omnibus temporalibus resignando tam presentibus redditibus quam futuris; ordo fratrum praedicatorum paupertatem voluntariam est professus³.

Alia quoque ibidem plura constituta sunt. que usque hodie observantur.

Anno domini · m^o · cc^o · xxi^o · secundum generale capitulum est Bononie per beatum Dominicum celebratum. In quo fundatis per orbem · lx · circiter conventibus. dicti conventus per. viii · provincias sunt distincti. scilicet Hispaniam. Provinciam. Franciam. Lombardiam. Romanam provinciam. [Ungariam. Theutonium]. Angliam. In quo quidem capitulo generali frater Iordanis predictus factus fuit prior provincialis Lombardie. sicut ipsemet in suo libello seu tractatu de principiis ordinis scribit. qui tamen presens non erat⁴.

In ipso quoque capitulo conventus fratrum in Angliam cum fratre Giliberto priore scilicet provinciali. transmissus est.

Eodem anno. post capitulum generale. nonis augusti beatus Dominicus apud Bononiam. secundum quod ipse predixerat. diem clausit extremum plenus miraculis plus quam annis⁵.

Anno domini · m° · cc° · xxii° · celebratum fuit tertium capitulum generale Parisius. In quo capitulo electus fuit in magistrum ordinis frater Iordanis Theutonicus verus Israelita. qui tunc erat prior provincie Lombardie.

Anno domini · m° · cc° · xxiii° · celebratum fuit ab prefato fratre Iordane Bononie quartum capitulum generale.

Anno domini · m° · cc° · xxiiii° · celebratum fuit ab eodem patre; · vm · capitulum generale Parisius.

Anno domini · m° · cc° · xxv° · celebratum fuit ab eodem patre et magistro Bononie · vim · capitulum generale.

Anno domini · m° · cc° · xxvi° · celebratum fuit ab eodem magistro Parisius · viim · capitulum generale.

Anno domini · m° · cc° · xxvii° · celebratum fuit ab eodem magistro Bononie · viiim · capitulum generale.

Anno domini · m° · cc° · xxviii° · celebratum fuit a prefato magistro Iordane; primum capitulum generalissimum Parisius. In quo capitulo; · viii · prefatis provinciis per beatum Dominicum institutis; · iiiior · fuerunt superaddite scilicet Polonia. Dacia. Grecia. et Terra sancta⁶. Et quedam alia que in constitutionibus continentur; fuerunt ibi instituta et ordinata⁷.

Anno domini · m° · cc° · xxix° · celebratum fuit ab

eodem magistro; · ixm · capitulum generale Bononie. Anno domini · m° · cc° · xxx° · celebratum fuit ab

eodem magistro; · xim · capitulum generale Parisius. Anno domini · m° · cc° · xxxi° · celebratum fuit sub

eodem magistro; · xim · capitulum generale Bononie.

Admonemus quod fratres non exeant ad mortuos efferendos; extra cepta domus. nisi pro rege. vel episcopo vel domino terre. vel patrono. vel patrona.

Anno domini · m° · cc° · xxxii° · celebratum fuit Parisius sub eodem magistro; · xiim · capitulum generale.

Anno domini · m° · cc° · xxxiii° · fuit Bononie celebratum ab eodem Iordane magistro · xiiim · capitulum generale.

In quo capitulo translatum est corpus beati Dominici prima vice a venerabilibus viris archiepiscopo Ravennate et · iiiior · episcopis et magistro Iordane. et plus quam trecentis fratribus aliis. qui ad capitulum venerant generale. et potestate Bononiensi cum nobilibus viris suis. videbatur enim et hoc beati viri sarcophagum aclamare. Nam cleri et populi ad ipsam devocione crescente monumentum elevabatur a terra quasi virtute interiori exterius pelleretur. In prima autem apercione sepulcri tanta odoris suavitate repleti sunt omnes ac si celestium cella aromatum patuisset. et multi compuncti et plures a diversis infirmitatibus sunt sanati⁸.

[Annotationes]

1 Cf. de primo capitulo generali Chronica Ordinis FR. GERARDI DE FRACHETO MOPH 1 p. 321 sqq. et Chronica Ordinis FR. GALUAGNI DE LA FLAMMA MOPH 2 p. 23 sqq. Fusius de hoc capitulo disseremus in prolegomenis.

2 Ed. BERTHIER in B. Iordanis de Saxonia Opera ad res ordinis spectantia. Friburgi Helvetiorum 1891 p. 141.

3 De possessionibus tunc temporis habitis cf. Iordanis l.c. 550 p. 13 sqq.; SSOP I. 10. BALME Cartulaire de S. Dominique, I, II Paris 1895, 1897 passim.

4 L.c.p. 27. De b. Iordane cf. MOPH 1 p. 99 sqq., 326 sqq.

5 De morte s. Dominici eiusque sepultura cf. MOPH 2 p. 37 sqq.

6 Provincia "Terra sancta" apud nostros et "Ierosolimitana" et "Syria" et "ultramarina provincia" audit.

7 Hoc anno promulgatae sunt primae constitutiones ordinis, ed. DENIFLE in Archiv für Litteratur und Kirchengeschichte des Mittelalters 1. 165 sqq.

8 De prima translatione corporis s. Dominici cf. IORDANIS l.c. pag. 43 sqq.; MOPH 2 p. 88 ad annum 1233.

Iste sunt admoniciones.

Admonemus quod priores provinciales moderamen habeant in recipiendis fratribus laicis; ne conventus graventur.

Item. Illi qui ab heresi convertuntur. cum magna difficultate ad ordinem recipiantur.

Item. Volumus et mandamus ut prior provincialis et diffinitores non addant nec minuant hiis que a fratribus communiter tenentur.

Item. Volumus et mandamus; ut libri fratrum decedencium. et maxime biblie. extra nec intra ordinem vendantur. sed potius fratribus proficientibus concedantur¹.

Item. Ne garciones per viam ducantur. et si aliqui duxerint puniantur. et ipsi garciones non recipiantur in hospiciis fratrum.

Item. Quod non detur de facili licencia fratribus eundi de domo ad domum.

Item. Volumus ut novicii qui tantam pecuniam habent; ut solutis vestibus. possint de illa emere bibliam et breviarium; quod ex ea de residuo emant.

Item. Ego frater Iordanis; magister ordinis fratrum predicatorum precipio districte in virtute obediencie. quod nullus frater nostri ordinis de cetero consensum prebeat electioni vel postulacioni de se facte in dignitatem episcopalem; nisi de speciali licencia domini pape vel generalis capituli vel nostri. quod si aliquis contra fecerit; ipso facto sit excommunicatus².

Anno domini · m^o · cc^o · xxxiiii^o · celebratum fuit

Parisius ab eodem magistro Iordane · xiiiiim · capitulum generale.

Admonemus ne fratres predicent. quod carnes comedere monachis sit mortale.

Item. Ne fratres commissiones causarum arbitria. sive iudicia nec eciam pignora sive obsides recipiant. sed neque per iurisdictionem episcopalem aliquos coerceant. nec eligant potestatem. nec ducant. sive reducant. et qui contra fecerint; graviter puniantur.

Item. Ne ex quacumque auctoritate fratres precipiant episcopis.

Item. Ne impediunt questuarios sancti Antonii. sive alios. repellendo testimoniales litteras habentes. et modum generalis consilii observantes³.

Item. Non mittantur littere per seculares. continentes cuiusquam aliquid inhonestum. sed nec fratres nostri portent litteras alicuius qui non sit de ordine. nisi prius eas inspexerint.

Item. Caveatur attentius. ne fiat discursus fratrum ad priores provinciales.

Item. Nullus frater predicet. aut confessiones audiat sine speciali licencia prioris sui. nisi predicator fuerit generalis.

Item. Nullus prior in hoc deferat alicui. quin litteras mittendas et recipiendas legat. nisi suppriori suo. aut suus supprior ei.

Item. Nullus frater per quamcumque potestatem sibi traditam. faciat indulgenciam. nisi secundum moderamen sui prioris provincialis.

Item. Ne biblia fratri a fratre vendatur carius. quam emerit. et idem de aliis scriptis servetur.

Item. Volumus quod frater cuiuscumque provincie sit; in provincia in qua deliquerit puniatur. si ibi repertus fuerit.

Item. Ad dilectionem internam fratrum minorum melius conservandam. volumus ut infra terminos cuiuscumque ministri provincialis eligatur unus de fratribus minoribus a fratribus nostris. et unus de nostris ab eis; si eis placuerit. Et isti duo vice ministri provincialis eorum. et prioris provincialis nostri excessus ubicumque factos corrigant et emendent.

Anno domini · m^o · cc^o · xxxv^o · celebratum fuit Bononie ab eodem magistro · xviii · capitulum generale.

Admonemus quod fratres diligenter instruantur in officio au liendarum confessionum; antequam fiant auditores earum.

Item. Fratres non dicant preciosa in via. nec in domo post completorium. nisi necessitate urgente. Item. Visitatores qui non possunt mittere litteras visitacionis sue in anno illo ad capitulum; mittant in secundo.

Item. Fratres nullo modo ostendant acta capituli illis qui non sunt de ordine nostro.

Item. Inhibemus ne directe. vel indirecte per personas que non sunt de ordine nostro fratres procurent. quod ordinacio facta vel facienda de fratribus mutetur vel impediatur.

Anno domini · m^o · cc^o · xxxvi^o · fuit Parisius secundum capitulum generalissimum celebratum. ab eodem magistro Iordane.

Eodemque anno post ipsum capitulum. idibus februarii. idem pater transiens ad visitandum terram sanctam. et loca sancta; transivit ex hoc mundo ad patrem deum⁴.

[Annotationes]

1 “Proficientibus” idem sonare arbitror ac “studentibus”. Vulgata enim diu fuit formula: “Frater N. mittitur ad studium, N. ad proficiendum”.

2 Cf. MOPH 1 p. 141 sqq. §§ X, XI; p. 209 sqq. cap. XXI.

3 Quaestuarii s. Antonii fuerunt laici quidam regular s. Augustini professi, qui aegrotis in nosocomiiis inserviebant. His Bonifatius VIII. abbatem praefecit; ex quo inter regulares familias adnumerari coeperunt. Cf. BONANNI Ordinum religiosorum catalogus Romae (3) 1722 P.I. §§ I, II. Concilium laudatum est Lateranense IV (a. 1215), cuius acta (cap. 62) hunc modum praecipiunt; “Eleemosynarum quoque quaestores admitti, nisi Apostolicas vel diocesani Episcopi literas veras exhibeant prohibemus”.

4 De morte b. Iordanis cf. MOPH 1 p. 129 sq.; p. 329 sqq.